2116

Kowalski Teodor plutonowy 1918 r
podof. zawodowy, kawaler. 2116 Y
dnia 19-II-39 r przekroczyłem granicę polsko-litewską,
gdzie zostałem internowany. Po okupowaniu Litwy przez
Z.S.R.R. zostałem wywieziony przez N.K.W.D. do obozu
Juchnowo w Z.S.R.R. a następnie wywieziony na półwysep
Kolski dn. 30-V-41 r. skąd pod koniec miesiąca lipca r 41 r
przewieziony do obozu Wiaźmiki.
Zakwaterowanie w obozie Juchnowo: budynki były stare
wymagające remontu pozostawiane królestwo pluskiew,
Warunki higieniczne złe. W obozie było nas około 3 tysięcy
mężczyzn — podoficerowie, strzelcy, junacy i kilku funkcjonariuszy
policji. Stosunek wzajemny i koleżeństwo — dobre.
Życie w obozie. Pobudka godz. 6^ee, sprawdzenie stanu
przez N.K.W.D. o godz. 6^30 śniadanie godz. 7^ee,
godz. 7^30 służbowe oddziały idą do pracy w rejonie
obozu przy remoncie i budowie budynków.
Godzina 12^ee. obiad, i do godz. 14^ee wolne. Od 14^ee do 17^ee

praca jak przed południem. O godz. 19ᵒᵒ kolacja o 21ᵒᵒ capstrzyk.
Wyżywienie; 800 g. chleba, śniadanie i obiad zupa z ryb, kolacja-herbata i 20 g. cukru.
Stosunki władz sowieckich wrogie. Badanie przez N.K.W.D. odbywały się o każdej porze dnia i nocy pod groźbą zamknięcia do więzienia, bicia i t.p.
Kuszenie obietnicami wolności względnie wynagrodzeniem pieniężnem ażeby powiedzieć nazwiska tych którzy w Polsce zwalczali komunizm.
Propadanda komunistyczna w formie pogadanek, odczytów, wyświetlania filmów propagandowych, biblioteki propagandowej, na tematy polityczne i antyreligijne. O Polsce N.K.W.D. wyrażali się w sposób obrażający. Szczególnie co do ustroju rządu. Co zaś do Polski jako państwa w przyszłości, twierdzili, że nigdy nie powstanie, a jeżeli będzie to tylko komunistyczna republika pod protektoratem

Z.S.R.R. Pomoc lekarska - dobra, ponieważ obsługiwali polscy lekarze. Były dwa wypadki śmierci. Nazwisk zmarłych nie pamiętam. Łączność z krajem i rodziną to listy które wolno było pisać w paru tylko słowach i tylko jeden list na miesiąc. Otrzymywanie listów nie regularne i z dużym opóźnieniem.
Warunki i praca na półwyspie Kolskim.
Pomieszczenie - pod gołym niebem.
Wyżywienie; początkowo 1 kg. mąki dziennie na dziesięciu ludzi.
Po kilkunastu dniach dostawaliśmy dopiero dwa razy dziennie zupę z ryb i po 200 g.-230 g. chleba i to nie w każdy dzień.
Praca; 14ᶜⁱᵉ godzin dziennie przy budowie lotniska. Stosunki N.K.W.D. do Polaków bardzo złe. Zmuszali do pracy ludzi chorych nawet tych których lekarz zwolnił od pracy.

2116

W miesiącu sierpniu zostałem zwolniony i transportem pod dowództwem polskim dnia 8/IX-1941 r. przyjechałem do Tatiszczewa do 5 D.P.

II

[illegible] płk